

Dosarul nr. 2r-513/19

Prima instanță: Judecătoria Anenii Noi, sediul Central (judecător R. Popescu-Balta)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (judecători L. Bulgac, G. Dașchevici și A. Panov)

DECIZIE

11 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Dumitru Mardari
Nina Vascan

examinând recursul declarat de Silvia Costețchi, reprezentată de avocatul Petru Bălănel,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Silvia Costețchi împotriva lui Viorel Costețchi, intervenienți accesorii Primăria com. Calfa, r-nul Anenii Noi, și IP „Agenția Servicii Publice“, cu privire la obligarea înregistrării contractului de vânzare-cumpărare a bunului imobil, recunoașterea bunurilor imobile ca fiind proprietate comună în devălmășie, partajarea bunurilor imobile, obligarea înlăturării impedimentelor în folosirea bunurilor imobile și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 11 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Silvia Costețchi, reprezentată de avocatul Petru Bălănel, împotriva hotărârii din 17 mai 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 28 septembrie 2015, Silvia Costețchi a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Viorel Costețchi cu privire la recunoașterea terenului pentru construcții cu nr. cadastral XXXXX, a casei de locuit individuale și a construcțiilor accesorii, amplasate în XXXXX, ca fiind proprietate comună în devălmășie a lui Viorel Costețchi și a Silviei Costețchi, dobândită în timpul căsătoriei, obligarea lui Viorel Costețchi de a înlătura impedimentele în folosirea bunurilor imobile nominalizate și determinarea modului de folosință a bunurilor imobile respective prin atribuirea a câte 1/2 cotă-parte din acestea (f.d. 5-6, vol. I).

La 01 iulie 2016, Silvia Costețchi, reprezentată de avocatul Petru Bălănel, a depus cerere de modificare a acțiunii, solicitând recunoașterea terenului pentru construcții cu nr. cadastral XXXXX.123, a casei de locuit individuale și a

construcțiilor accesorii, amplasate în XXXXX, ca fiind proprietate comună în devălmășie a lui Viorel Costețchi și a Silviei Costețchi, dobândită în timpul căsătoriei, determinarea modului de folosință a bunurilor imobile respective prin partajare conform primei părți a variantei de partajare expuse în raportul de constatare tehnico-științifică nr. 084-16 din 19 aprilie 2016, obligarea lui Viorel Costețchi de a înlătura impedimentele în folosirea bunurilor imobile atribuite Silviei Costețchi și de a executa lucrările indicate la pct. IV din raportul de constatare tehnico-științifică nr. 084-16 din 19 aprilie 2016, precum și dispunerea înregistrării acestor bunuri imobile de către Oficiul cadastral teritorial Anenii Noi al ÎS „Cadastru“ (începând cu data de 19 iulie 2017, IP „Agenția Servicii Publice“) (f.d. 25-27, vol. I).

Prin încheierea protocolară din 08 februarie 2017 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, au fost introduși în proces în calitate de intervenienți accesorii Primăria com. Calfa, r-nul Anenii Noi, și Oficiul cadastral teritorial Anenii Noi al ÎS „Cadastru“ (f.d. 69, vol. I).

În ședința de judecată din 11 septembrie 2017, reprezentantul reclamantei Silvia Costețchi, avocatul Petru Bălănel, a depus cerere prin care a introdus pretenția privind dispunerea înregistrării de către Oficiul cadastral teritorial Anenii Noi al ÎS „Cadastru“ a contractului de vânzare-cumpărare nr. 117, încheiat între Pavel Neteda și Viorel Costețchi (f.d. 95-97; 101, vol. I).

În ședința de judecată din 03 mai 2018, reprezentantul reclamantei Silvia Costețchi, avocatul Petru Bălănel, a depus cerere de modificare a acțiunii, solicitând, în final, dispunerea înregistrării de către IP „Agenția Servicii Publice“ a contractului de vânzare-cumpărare nr. 117, încheiat între Pavel Neteda și Viorel Costețchi, recunoașterea terenului pentru construcții cu nr. cadastral XXXXX, amplasat în XXXXX, ca fiind proprietate comună în devălmășie a lui Viorel Costețchi și a Silviei Costețchi, dobândită în timpul căsătoriei, recunoașterea materialelor de construcție din care sunt construite casa de locuit individuală și construcțiile accesorii de pe acest teren ca fiind proprietate comună în devălmășie a lui Viorel Costețchi și a Silviei Costețchi, dobândită în timpul căsătoriei, determinarea modului de folosință a bunurilor imobile respective prin partajare conform primei părți a variantei de partajare expuse în raportul de constatare tehnico-științifică nr. 084-16 din 19 aprilie 2016, obligarea lui Viorel Costețchi de a înlătura impedimentele în folosirea bunurilor imobile atribuite Silviei Costețchi și de a executa lucrările indicate la pct. IV din raportul de constatare tehnico-științifică nr. 084-16 din 19 aprilie 2016, precum și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 126-128; 131, vol. I).

Prin hotărârea din 17 mai 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, a fost respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de Silvia Costețchi împotriva lui Viorel Costețchi cu privire la recunoașterea bunului imobil ca fiind proprietate comună în devălmășie, determinarea modului de folosință a bunului imobil și partajarea bunului imobil (f.d. 141-142, vol. I).

La 22 mai 2018, Silvia Costețchi, reprezentată de avocatul Petru Bălănel, a declarat apel împotriva hotărârii din 17 mai 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul

Central (f.d. 143, vol. I).

Prin încheierea din 04 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Silvia Costețchi, reprezentată de avocatul Petru Bălănel, împotriva hotărârii din 17 mai 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, și s-a acordat apelantei Silvia Costețchi un termen de 30 de zile din momentul recepționării încheierii pentru lichidarea neajunsurilor, și anume: prezentarea, prin intermediul Cancelariei Curții de Apel Chișinău, a cererii de apel motivate, a extrasului din Registrul bunurilor imobile care să conțină valoarea bunului imobil cu nr. cadastral XXXXX și a dovezii de achitare a taxei de stat în cuantum de 75% din valoarea bunului pretins din 3% la depunerea acțiunii (f.d. 150-152, vol. I).

La 25 octombrie 2018, apelanta Silvia Costețchi, reprezentată de avocatul Petru Bălănel, a depus cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 17 mai 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, și dovada achitării taxei de stat în sumă de 750 lei, făcând trimitere la prevederile art. 88 alin. (1) din Codul de procedură civilă și solicitând punerea pe rol a apelului, iar după aceasta – concursul instanței de apel la obținerea certificatului privind valoarea bunurilor imobile revendicate (f.d. 155-169, vol. I).

Prin încheierea din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Silvia Costețchi, reprezentată de avocatul Petru Bălănel, împotriva hotărârii din 17 mai 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, din motivul neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel din încheierea din 04 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău. S-a restituit apelantei Silvia Costețchi taxa de stat în sumă de 750 lei, achitată la depunerea cererii de apel (f.d. 170-175, vol. I).

La 19 noiembrie 2018, Silvia Costețchi, reprezentată de avocatul Petru Bălănel, a declarat recurs împotriva încheierii din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 179-186, vol. I).

Prin decizia din 16 ianuarie 2019 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Silvia Costețchi, reprezentată de avocatul Petru Bălănel, a fost casată încheierea din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și restituită cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată, la etapa soluționării problemei cu privire la punerea pe rol a cererii de apel (f.d. 196-201, vol. I).

Prin încheierea din 11 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Silvia Costețchi, reprezentată de avocatul Petru Bălănel, împotriva hotărârii din 17 mai 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, din motivul neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel din încheierea din 04 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cât și din interpelările expediate la faza primirii pe rol a apelului (f.d. 232-235, vol. I).

La 05 iulie 2019, Silvia Costețchi, reprezentată de avocatul Petru Bălănel, a declarat recurs împotriva încheierii din 11 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată, la faza primirii cererii de apel (f.d. 240-249, vol. I).

În motivarea recursului, recurenta Silvia Costețchi, reprezentată de avocatul Petru Bălănel, a susținut că instanța de apel nu s-a pronunțat prin încheierea din 11 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău asupra cerinței de aplicare a prevederilor art. 88 alin. (1) din Codul de procedură civilă, pe care apelanta Silvia Costețchi a formulat-o în cererea din 25 octombrie 2018, punând în sarcina acesteia anumite obligații imposibile de a fi executat, și anume prezentarea extrasului din Registrul bunurilor imobile și a certificatului de evaluare a bunului imobil.

Aici, recurenta a menționat că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că în cadrul examinării cauzei în prima instanță, specialistul cadastral Ion Popa a declarat că dosarul cadastral nr. XXXXX este incomplet.

Recurenta a notat că la faza soluționării chestiunii privind acceptarea spre examinare a cererii de apel, instanța de apel nu era îndreptățită să expedieze interpelări în adresa IP „Agenția Servicii Publice“, ci urma să efectueze aceste acte procedurale după intentarea procedurii de apel, în vederea pregătirii cauzei pentru dezbateri, după cum prevede art. 370 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În același timp, recurenta a relevat că la 09 aprilie 2019, urmare a recepționării scrisorii Curții de Apel Chișinău din 02 aprilie 2019, apelanta Silvia Costețchi a depus la Serviciul cadastral teritorial Anenii Noi al IP „Agenția Servicii Publice“ cerere privind înregistrarea bunului imobil cu nr. cadastral XXXXX, care însă a fost respinsă în temeiul art. 31 alin. (1) lit. c) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25 februarie 1998.

Astfel, recurenta a evidențiat că instanța de apel i-a încălcat dreptul de acces la justiție.

La 06 august 2019, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului Viorel Costețchi și a intervenienților accesorii Primăria com. Calfa, r-nul Anenii Noi, și IP „Agenția Servicii Publice“, copia cererii de recurs depuse de Silvia Costețchi, reprezentată de avocatul Petru Bălănel, împotriva încheierii din 11 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 2, vol. II).

Intimatul Viorel Costețchi și intervenienții accesorii Primăria com. Calfa, r-nul Anenii Noi, și IP „Agenția Servicii Publice“ nu și-au valorificat dreptul de a depune referințe la recursul declarat de Silvia Costețchi, reprezentată de avocatul Petru Bălănel.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

După cum rezultă din materialele cauzei, în fișa de însoțire nr. 6162 este indicat că la data de 14 iunie 2019, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa recurentei Silvia Costețchi, cât și în adresa reprezentantului acesteia, avocatului Petru Bălănel, copia încheierii din 11 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 236, vol. I).

Însă, la materialele cauzei nu sunt anexate avizele de primire de către recurenta Silvia Costețchi și de către reprezentantul acesteia, avocatul Petru Bălănel, a copiei încheierii din 11 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Totodată, Colegiul constată că recurenta Silvia Costețchi, reprezentată de

avocatul Petru Bălănel, a anexat la cererea de recurs copia plicului în care i-a fost expediată copia încheierii din 11 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, data expedierii fiind 19 iunie 2019 (f.d. 250, vol. I).

Așadar, luând în considerare că recurenta Silvia Costețchi, reprezentată de avocatul Petru Bălănel, a declarat recurs împotriva încheierii din 11 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău la data de 05 iulie 2019, Colegiul ajunge la concluzia că recurenta Silvia Costețchi, reprezentată de avocatul Petru Bălănel, s-a conformat prevederilor legale, încadrându-se în termenul de declarare a recursului prevăzut la art. 425 din Codul de procedură civilă.

Studiind materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul declarat de Silvia Costețchi, reprezentată de avocatul Petru Bălănel, de a casa încheierea din 11 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău și de a restitui cauza la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată, la faza soluționării chestiunii privind acceptarea spre examinare a cererii de apel depuse de Silvia Costețchi, reprezentată de avocatul Petru Bălănel, împotriva hotărârii din 17 mai 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, din următoarele raționamente.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Conform art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Colegiul constată că la 28 septembrie 2015, Silvia Costețchi a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Viorel Costețchi cu privire la recunoașterea terenului pentru construcții cu nr. cadastral XXXXX, a casei de locuit individuale și a construcțiilor accesorii, amplasate în XXXXX, ca fiind proprietate comună în devălmășie a lui Viorel Costețchi și a Silviei Costețchi, dobândită în timpul căsătoriei, obligarea lui Viorel Costețchi de a înlătura impedimentele în folosirea bunurilor imobile nominalizate și determinarea modului de folosință a bunurilor imobile respective prin atribuirea a câte 1/2 cotă-parte din acestea (f.d. 5-6, vol. I).

La 01 iulie 2016, Silvia Costețchi, reprezentată de avocatul Petru Bălănel, a depus cerere de modificare a acțiunii, solicitând recunoașterea terenului pentru construcții cu nr. cadastral XXXXX.123, a casei de locuit individuale și a construcțiilor accesorii, amplasate în XXXXX, ca fiind proprietate comună în devălmășie a lui Viorel Costețchi și a Silviei Costețchi, dobândită în timpul căsătoriei, determinarea modului de folosință a bunurilor imobile respective prin partajare conform primei părți a variantei de partajare expuse în raportul de constatare tehnico-științifică nr. 084-16 din 19 aprilie 2016, obligarea lui Viorel Costețchi de a înlătura impedimentele în folosirea bunurilor imobile atribuite Silviei Costețchi și de a executa lucrările indicate la pct. IV din raportul de constatare tehnico-științifică nr. 084-16 din 19 aprilie 2016, precum și dispunerea înregistrării

acestor bunuri imobile de către Oficiul cadastral teritorial Anenii Noi al ÎS „Cadastru“ (începând cu data de 19 iulie 2017, IP „Agenția Servicii Publice“) (f.d. 25-27, vol. I).

Prin încheierea protocolară din 08 februarie 2017 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, au fost introduși în proces în calitate de intervenienți accesorii Primăria com. Calfa, r-nul Anenii Noi, și Oficiul cadastral teritorial Anenii Noi al ÎS „Cadastru“ (f.d. 69, vol. I).

În ședința de judecată din 11 septembrie 2017, reprezentantul reclamantei Silvia Costețchi, avocatul Petru Bălănel, a depus cerere prin care a introdus pretenția privind dispunerea înregistrării de către Oficiul cadastral teritorial Anenii Noi al ÎS „Cadastru“ a contractului de vânzare-cumpărare nr. 117, încheiat între Pavel Neteda și Viorel Costețchi (f.d. 95-97; 101, vol. I).

În ședința de judecată din 03 mai 2018, reprezentantul reclamantei Silvia Costețchi, avocatul Petru Bălănel, a depus cerere de modificare a acțiunii, solicitând, în final, dispunerea înregistrării de către IP „Agenția Servicii Publice“ a contractului de vânzare-cumpărare nr. 117, încheiat între Pavel Neteda și Viorel Costețchi, recunoașterea terenului pentru construcții cu nr. cadastral XXXXX.123, amplasat în XXXXX, ca fiind proprietate comună în devălmășie a lui Viorel Costețchi și a Silviei Costețchi, dobândită în timpul căsătoriei, recunoașterea materialelor de construcție din care sunt construite casa de locuit individuală și construcțiile accesorii de pe acest teren ca fiind proprietate comună în devălmășie a lui Viorel Costețchi și a Silviei Costețchi, dobândită în timpul căsătoriei, determinarea modului de folosință a bunurilor imobile respective prin partajare conform primei părți a variantei de partajare expuse în raportul de constatare tehnico-științifică nr. 084-16 din 19 aprilie 2016, obligarea lui Viorel Costețchi de a înlătura impedimentele în folosirea bunurilor imobile atribuite Silviei Costețchi și de a executa lucrările indicate la pct. IV din raportul de constatare tehnico-științifică nr. 084-16 din 19 aprilie 2016, precum și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 126-128; 131, vol. I).

Prin hotărârea din 17 mai 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, a fost respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de Silvia Costețchi împotriva lui Viorel Costețchi cu privire la recunoașterea bunului imobil ca fiind proprietate comună în devălmășie, determinarea modului de folosință a bunului imobil și partajarea bunului imobil (f.d. 141-142, vol. I).

La 22 mai 2018, Silvia Costețchi, reprezentată de avocatul Petru Bălănel, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 17 mai 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central (f.d. 143, vol. I).

Prin încheierea din 04 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Silvia Costețchi, reprezentată de avocatul Petru Bălănel, împotriva hotărârii din 17 mai 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, și s-a acordat apelantei Silvia Costețchi un termen de 30 de zile din momentul recepționării încheierii pentru lichidarea neajunsurilor, și anume: prezentarea, prin intermediul Cancelariei Curții de Apel Chișinău, a cererii de apel motivate, a extrasului din Registrul bunurilor imobile care să conțină valoarea

bunului imobil cu nr. cadastral XXXXX și a dovezii de achitare a taxei de stat în cuantum de 75% din valoarea bunului pretins din 3% la depunerea acțiunii (f.d. 150-152, vol. I).

Colegiul relevă că în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Conform art. 3 pct. 1) lit. j) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, pentru cererile de apel împotriva hotărârilor judecătorești, taxa de stat este în cuantum de 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată.

Art. 83 alin. (2) din Codul de procedură civilă statuează că în acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii.

Art. 87 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă stipulează că valoarea acțiunii se determină din valoarea bunurilor cerute – în acțiunile de transmitere a unor bunuri.

În succesiunea celor relatate, Colegiul decelează că acțiunea pe care a înaintat-o reclamanta Silvia Costețchi este una patrimonială, valoarea acesteia urmând a fi determinată din valoarea terenului pentru construcții amplasat în sectorul cadastral nr. XXXXX din XXXXX, și din valoarea casei de locuit individuale și a construcțiilor accesorii de pe acest teren.

Aici, se impune precizarea că la materialele cauzei nu este anexată nicio dovadă a faptului că respectivele bunuri imobile sunt înregistrate în Registrul bunurilor imobile, iar potrivit art. 2 din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25 februarie 1998, anume cadastrul bunurilor imobile reprezintă acel sistem unic multifuncțional de înregistrare de stat a bunurilor imobile și a drepturilor asupra lor, dar și de estimare a valorii acestora.

Mai mult, reclamanta Silvia Costețchi a prezentat raportul de constatare tehnico-științifică nr. 084-16 din 19 aprilie 2016, întocmit de inginerul cadastral Ion Popa, din care rezultă că prețul de piață al acestor bunuri imobile urmează a fi estimat după înregistrarea lor la organul cadastral (f.d. 28-35, vol. I).

În aceste condiții, este evident că stabilirea valorii acțiunii înaintate de reclamanta Silvia Costețchi comportă anumite dificultăți.

În conformitate cu art. 88 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care, la momentul depunerii cererii, determinarea valorii acțiunii este dificilă, taxa de stat se plătește cu aproximație, urmând să se încaseze ulterior o taxă suplimentară în corespundere cu partea din valoarea acțiunii, stabilită de instanță la soluționarea cauzei în fond, pentru care nu s-a plătit taxă de stat la momentul depunerii cererii.

Prin încheierea din 04 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Silvia Costețchi, reprezentată de avocatul Petru Bălănel, împotriva hotărârii din 17 mai 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, și s-a acordat apelantei Silvia Costețchi un termen de 30 de zile din

momentul recepționării încheierii pentru lichidarea neajunsurilor, și anume: prezentarea, prin intermediul Cancelariei Curții de Apel Chișinău, a cererii de apel motivate, a extrasului din Registrul bunurilor imobile care să conțină valoarea bunului imobil cu nr. cadastral XXXXX și a dovezii de achitare a taxei de stat în cuantum de 75% din valoarea bunului pretins din 3% la depunerea acțiunii (f.d. 150-152, vol. I).

Astfel, la 25 octombrie 2018, apelanta Silvia Costețchi, reprezentată de avocatul Petru Bălănel, a depus cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 17 mai 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, și dovada achitării taxei de stat în sumă de 750 lei, făcând trimitere la prevederile art. 88 alin. (1) din Codul de procedură civilă și solicitând punerea pe rol a apelului, iar după aceasta – concursul instanței de apel la obținerea certificatului privind valoarea bunurilor imobile revendicate (f.d. 155-169, vol. I).

Însă, prin încheierea din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Silvia Costețchi, reprezentată de avocatul Petru Bălănel, împotriva hotărârii din 17 mai 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, din motivul neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel din încheierea din 04 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău. S-a restituit apelantei Silvia Costețchi taxa de stat în sumă de 750 lei, achitată la depunerea cererii de apel (f.d. 170-175, vol. I).

La 19 noiembrie 2018, Silvia Costețchi, reprezentată de avocatul Petru Bălănel, a declarat recurs împotriva încheierii din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 179-186, vol. I).

Prin decizia din 16 ianuarie 2019 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Silvia Costețchi, reprezentată de avocatul Petru Bălănel, a fost casată încheierea din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și restituită cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată, la etapa soluționării problemei cu privire la punerea pe rol a cererii de apel (f.d. 196-201, vol. I).

În motivarea acestei soluții, instanța de recurs a indicat că instanța de apel a admis niște formalități exagerate și neprevăzute de legislația procesuală, or apelanta Silvia Costețchi a explicat că nu figurează în Registrul bunurilor imobile în calitate de proprietară a bunurilor imobile revendicate și nu are acces la valoarea acestora, solicitând concursul instanței de apel în privința respectivă.

La fel, instanța de recurs a concluzionat că problema acceptării spre examinare a cererii de apel depuse de Silvia Costețchi, reprezentată de avocatul Petru Bălănel, împotriva hotărârii din 17 mai 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, a rămas nesoluționată.

Ulterior, la 30 ianuarie 2019, instanța de apel a expedit în adresa IP „Agenția Servicii Publice“, prin intermediul poștei electronice, interpelare privind prezentarea extrasului din Registrul bunurilor imobile în privința terenului cu nr. cadastral XXXXX, situat în XXXXX, și a bunurilor imobile amplasate pe acesta, precum și a certificatului privind valoarea terenului respectiv (f.d. 205; 206, vol. I).

Prin răspunsul nr. 11/01c-06/18 din 18 februarie 2019, IP „Agenția Servicii

Publice“ i-a comunicat instanței de apel despre imposibilitatea executării cerinței din data de 30 ianuarie 2019, deoarece nr. cadastral a fost indicat incomplet, cât și despre necesitatea adresării persoanei interesate la Centrul Multifuncțional Anenii Noi (f.d. 211, vol. I).

La 20 martie 2019, instanța de apel a expediat în adresa IP „Agenția Servicii Publice“, prin intermediul poștei electronice, interpelare privind prezentarea extrasului din Registrul bunurilor imobile în privința terenului cu nr. cadastral XXXXX.123, situat în XXXXX, și a bunurilor imobile amplasate pe acesta, precum și a certificatului privind valoarea terenului respectiv (f.d. 205; 206, vol. I).

Prin scrisoarea nr. 11-06/6192/2019 din 25 martie 2019, primită în copie și de către instanța de apel, IP „Agenția Servicii Publice“ a expediat în adresa Serviciului cadastral teritorial Anenii Noi interpelarea instanței de apel din data de 20 martie 2019, cu indicația ca aceasta să fie executată după achitarea taxelor pentru serviciile solicitate de către Silvia Costețchi (f.d. 219, vol. I).

La 02 aprilie 2019, instanța de apel a expediat în adresa reprezentantului apelantei Silvia Costețchi, avocatul Petru Bălănel, prin intermediul poștei electronice, o scrisoare prin care obligă apelanta Silvia Costețchi și avocatul său să se prezinte la IP „Agenția Servicii Publice“ pentru achitarea taxelor pentru serviciile solicitate (f.d. 221; 222, vol. I).

La 15 mai 2019, instanța de apel din nou a expediat în adresa reprezentantului apelantei Silvia Costețchi, avocatul Petru Bălănel, prin intermediul poștei electronice, o scrisoare prin care obligă apelanta Silvia Costețchi și avocatul său să se prezinte la IP „Agenția Servicii Publice“ pentru achitarea taxelor pentru serviciile solicitate (f.d. 223; 226, vol. I).

Prin aceeași scrisoare din data de 15 mai 2019, instanța de apel a solicitat de la IP „Agenția Servicii Publice“ informații privind eliberarea către apelanta Silvia Costețchi a înscrisurilor solicitate (f.d. 224, vol. I).

Prin scrisoarea nr. 11-03/11188/2019 din 24 mai 2019, IP „Agenția Servicii Publice“ a informat instanța de apel despre aceea că până la data de 21 mai 2019, apelanta Silvia Costețchi nu a achitat taxa pentru serviciile solicitate și, respectiv, extrasul din Registrul bunurilor imobile în privința terenului cu nr. cadastral XXXXX.123, situat în XXXXX, și a bunurilor imobile amplasate pe acesta, precum și certificatul privind valoarea terenului respectiv nu i-au fost eliberate.

Ca efect, prin încheierea din 11 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Silvia Costețchi, reprezentată de avocatul Petru Bălănel, împotriva hotărârii din 17 mai 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, din motivul neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel din încheierea din 04 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cât și din interpelările expediate la faza primirii pe rol a apelului (f.d. 232-235, vol. I).

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Colegiul consideră că instanța de apel eronat a considerat a fi incidente

prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă și neîntemeiat a restituit cererea de apel depusă de Silvia Costețchi, reprezentată de avocatul Petru Bălănel, împotriva hotărârii din 17 mai 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, din următoarele raționamente.

Art. 365¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă prevede că în decurs de 10 zile de la repartizarea cererii de apel, completul de judecată care a primit cererea de apel spre examinare verifică dacă aceasta întrunește exigențele prevăzute de lege, fără înștiințarea participanților la proces. Dacă cererea de apel nu întrunește exigențele prevăzute de lege, completul de judecată aplică prevederile art. 368 și 369. În caz contrar, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs, completul de judecată acceptă cererea de apel spre examinare și dispune intentarea procedurii de apel.

Conform art. 370 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de apel efectuează, în termen de până la 2 luni de la data emiterii încheierii de intentare a procedurii de apel, actele procedurale în vederea pregătirii cauzei pentru dezbateri în conformitate cu art. 185 și art. 186.

Colegiul punctează că prin decizia din 16 ianuarie 2019 a Curții Supreme de Justiție, instanța de recurs a restituit cauza spre rejudecare în instanța de apel anume la etapa soluționării problemei cu privire la punerea pe rol a cererii de apel depuse de Silvia Costețchi, reprezentată de avocatul Petru Bălănel, împotriva hotărârii din 17 mai 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, subliniind formalitățile exagerate pe care le-a admis instanța de apel la determinarea valorii acțiunii.

De asemenea, Colegiul consideră necesar să indice că etapa soluționării problemei cu privire la punerea pe rol a unei cereri de apel precede etapa pregătirii cauzei pentru dezbateri în ordine de apel. Astfel, la etapa soluționării problemei cu privire la punerea pe rol a unei cereri de apel, instanța de apel nu este în drept să efectueze acte procesuale care sunt improprii pentru această etapă, cum ar fi expedierea interpelărilor în adresa autorităților publice cu privire la stabilirea valorii unor bunuri imobile.

Or, dispoziția normei de la art. 88 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede plata taxei de stat cu aproximație, dar nu soluționarea unilaterală de către instanța de judecată a dificultăților la determinarea valorii acțiunii.

În continuare, Colegiul observă că de fapt, prin scrisoarea nr. 11-06/6192/2019 din 25 martie 2019, IP „Agenția Servicii Publice“ și-a manifestat disponibilitatea de a prezenta, contra plată, extrasul din Registrul bunurilor imobile în privința terenului cu nr. cadastral XXXXX.123, situat în XXXXX, și a bunurilor imobile amplasate pe acesta, precum și certificatul privind valoarea terenului respectiv, adică înscrisuri ce se referă la alte bunuri imobile decât cele pretinse de apelanta Silvia Costețchi.

Or, din materialele cauzei rezultă că bunurile imobile la care pretinde apelanta Silvia Costețchi nu au fost înregistrate în Registrul bunurilor imobile, nefiindu-le atribuite numere cadastrale unice, iar potrivit extrasului din data de 28 septembrie 2017, eliberat de Primăria com. Calfa, r-nul Anenii Noi, terenul cu nr. cadastral XXXXX.123 este deținut cu drept de proprietate de către Ion Melnic și Olga Melnic, nu de către Viorel Costețchi sau Silvia Costețchi.

Mai mult, Colegiul evidențiază că în esență, instanța de apel a obligat apelanta Silvia Costețchi să efectueze un act de procedură, și anume să obțină și să-i prezinte anumite înscrisuri în vederea intentării procedurii de apel, dar nu i-a stabilit niciun termen în această privință, deși în conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În acest fel, Colegiul conchide că instanța de apel a formulat o indicație incompletă și imprevizibilă pentru apelanta Silvia Costețchi, fără a preciza termenul de executare a acesteia și consecințele în cazul neexecutării.

Mai mult, Colegiul reține că la data de 25 octombrie 2018, apelanta Silvia Costețchi, reprezentată de avocatul Petru Bălănel, a depus cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 17 mai 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, și dovada achitării taxei de stat în sumă de 750 lei, făcând astfel dovada bunei sale credințe în exercitarea căii de atac (f.d. 155-169, vol. I).

Astfel, menținerea încheierii din 11 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău ar îngrădi într-un mod arbitrar accesul la justiție al apelantului Silvia Costețchi, deoarece Republica Moldova, în calitate de semnatară a Convenției Europene a Drepturilor Omului, și-a asumat obligații de natură să asigure ca drepturile garantate de această Convenție să fie concrete și efective, nu teoretice și iluzorii, în condițiile în care justițiabilul trebuie să beneficieze de o posibilitate clară și concretă de a contesta un act judecătoresc constituind o atingere adusă drepturilor sale și să dispună de mijloacele concrete de a ajunge în fața instanței de judecată.

Or, restricțiile sau condițiile prevăzute de instanța de judecată pentru exercitarea dreptului de acces la justiție trebuie să fie subordonate unui scop legitim și să fie proporționale cu scopul urmărit, situație care nu se regăsește în speța dedusă judecării.

Așadar, la noua soluționare a chestiunii privind acceptarea spre examinare a cererii de apel depuse de Silvia Costețchi, reprezentată de avocatul Petru Bălănel, împotriva hotărârii din 17 mai 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și să emită o încheiere legală și întemeiată, respectând dreptul părților la un proces echitabil, garantat la art. 6 alin. (1) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Silvia Costețchi, reprezentată de avocatul Petru Bălănel, de a casa încheierea din 11 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău și de a restitui cauza la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată, la faza soluționării chestiunii privind acceptarea spre examinare a cererii de apel depuse de Silvia Costețchi, reprezentată de avocatul Petru Bălănel, împotriva hotărârii din 17 mai 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central.

În conformitate cu art. 427 lit. b) și 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Silvia Costețchi, reprezentată de avocatul Petru Bălănel.

Se casează încheierea din 11 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Silvia Costețchi împotriva lui Viorel Costețchi, intervenienți accesorii Primăria com. Calfa, r-nul Anenii Noi, și IP „Agenția Servicii Publice“, cu privire la obligarea înregistrării contractului de vânzare-cumpărare a bunului imobil, recunoașterea bunurilor imobile ca fiind proprietate comună în devălmășie, partajarea bunurilor imobile, obligarea înlăturării impedimentelor în folosirea bunurilor imobile și încasarea cheltuielilor de judecată, și se restituie cauza la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată, la faza soluționării chestiunii privind acceptarea spre examinare a cererii de apel depuse de Silvia Costețchi, reprezentată de avocatul Petru Bălănel, împotriva hotărârii din 17 mai 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Dumitru Mardari

Nina Vascan